

ONDER DE AANDACHT

EVEN VOORSTELLEN

Met ingang van 6 april heb ik het voorzitterschap van het Genootschap van Ton Lenders overgenomen. Met mijn 'staat van dienst' als lid van het Genootschap sinds 1985, actief binnen de Kring Venlo en tevens een paar jaar lid van het Algemeen Bestuur en het laatste jaar van het Dagelijks Bestuur, is duidelijk dat ik me in het Genootschap erg thuisvoel. Het is voor mij een geweldige uitdaging om een aantal jaren leiding te geven aan het Genootschap met zijn rijke historie, zijn vele enthousiaste leden en zijn maatschappelijk relevante doelstellingen. Ik ben in 1950 in Tilburg geboren. Na de middelbare school ben ik natuurkunde gaan studeren. Volgend op mijn studie heb ik nog een paar jaar onderzoek gedaan. Momenteel ben ik hoofd personeelszaken van Research & Development bij Océ in Venlo, een beroep dus dat sterk afwijkt van mijn opleiding. Ik miste het onderzoek een beetje en vond in de veldbiologie een aardige nevenactiviteit. De kiem daarvoor is overigens al gelegd in mijn kindjaren. Als boerenkleinzoon verbleef ik vaak op de boerderij van mijn opa. Dat was in de tijd van vóór de ruilverkaveling. Het kleinschalige landschap, waar boerenbedrijvigheid en natuur nog dicht bij elkaar stonden, staat me nog helder voor ogen. Mijn vader nam me als landbouwvoorlichter vaak mee 'de boer op'. Loopend door de velden en akkers leerde hij me de namen van veel wilde planten en vertelde over hun typische kenmerken. Jarenlang liet de natuur mij vervolgens tamelijk onverschillig, maar toch is er blijkbaar wat van blijven hangen. Mijn actieve betrokkenheid met de natuur nu is voor mij het bewijs dat met natuureducatie niet vroeg genoeg kan worden begonnen. Wilde planten zijn mijn passie geworden. Ook ben ik geïnteresseerd in mossen. En na een cursus van Jan Hermans over insecten ben ik me actief met deze diergroep bezig gaan houden. Dit geeft me opnieuw de ervaring dat er nog ongelooflijk veel te ontdekken valt. Over mijn ideeën voor de toekomst kan ik kort zijn. Wat me in het Genootschap bijzon-

der aanspreekt is de grote verscheidenheid aan activiteiten die allemaal binnen dezelfde doelstellingen worden ondernomen. We staan open voor iedereen die zich graag met diepgang met de natuur wil bezighouden. Natuurstudie staat daarbij uiteraard voorop, maar daar hoeven we ons niet toe te beperken. Ook natuureducatie en beleidsbeïnvloeding passen binnen onze doelstellingen. Veel kan en weinig moet. Voorop

staat dat we als onafhankelijke organisatie betrouwbare informatie over de natuur genereren en beschikbaar stellen. Eenheid in verscheidenheid dus, of beter nog: eigenheid in verscheidenheid. Want het eigen karakter van het Genootschap is een belangrijke peiler voor de toekomst. Dat moeten we vasthouden.

Natuurlijk wil ik graag dat het Genootschap groeit en bloeit. De plannen hiervoor zijn ontwikkeld op de strategische dag in november 1999, waaraan ik heb meegedaan. De beleidslijnen en actiepunten zijn neergelegd in het Beleidsplan 2000-2005. Er zijn al behoorlijk wat activiteiten aangezet of zelfs gerealiseerd. Ik noem de komst van de bureaumanager, de verhuizing naar het GroenHuis en de verbeteringen aan het Maandblad. Maar er moet ook nog een hoop gebeuren. De gegevensverwerking moet op een hoger plan komen, evenals de service aan onze leden. Ook externe promotie – denk aan de jeugd – en samenwerking met andere natuurorganisaties vragen om versterking. Ik heb er alle vertrouwen in dat dit samen met het huidige daadkrachtige bestuur uitstekend zal lukken.

Tot slot wil ik namens velen Ton Lenders van harte bedanken voor de geweldige inzet en bijdrage die hij twaalf jaar lang aan het Genootschap heeft geleverd. Onder zijn sublieme leiding is het Genootschap uitgegroeid tot een moderne vereniging, die zijn wortels heeft in een ver verleden, stevig staat in het heden en groeit naar de toekomst.

Frans Coolen

VERSPREIDINGSGEGEVENS HERPETOFAUNA

In 1992 publiceerde het Genootschap de eerste provinciale verspreidingsatlas van reptielen en amfibieën. Met het verschijnen van deze atlas werd een kroon gezet op het werk van de Herpetologische Studiegroep die in 1979 was opgericht. De atlas besloeg de periode van 1980 tot en met 1990, terwijl ook nog enkele belangrijke data uit 1991 werden opgenomen. De uitgave is uitverkocht en komt ondanks veel vraag niet meer in herdruk.

Inmiddels zijn er weer ongeveer tien jaar verstreken. De Herpetologische Studiegroep heeft dan ook het plan opgevat om een nieuw atlasproject te starten. In de nieuwe atlas zullen de gegevens van 1990 tot en met 2000 worden opgenomen. In de loop van het jaar 2001 wordt nog aandacht besteed aan inventarisaties van zogenaamde witte vlekken die het beeld moeten completeren. De nieuwe atlas moet worden gezien als een vervolg op de eerste. Zo zal de nadruk worden gelegd op een vergelijking van beide decennia met de bedoeling om positieve of negatieve trends te kunnen analyseren in het voorkomen van de diverse soorten.

Om een goede vergelijking te kunnen maken dienen beide bestanden van ongeveer gelijke omvang te zijn. De eerste atlas was gebaseerd op ruim 20.000 waarnemingen. Uit de tweede periode zijn thans ongeveer 16.000 waarnemingen in de databank van het Genootschap aanwezig. Een globale inventarisatie onder de leden van de studiegroep heeft geleerd dat nog zeker 3.000 waarnemingen verwacht mogen worden. Vooralsnog halen we het gestelde doel dus net niet. Vandaar dat ik als coördinator van het atlasproject een beroep op u doe om de resterende gegevens te leveren. Ongetwijfeld heeft u de laatste jaren ergens in Limburg reptielen of amfibieën gezien en die waarnemingen nog niet doorgegeven. Het zijn met name de algemene soorten die nog ondervertegenwoordigd zijn in de database. Dit maakt het voor u relatief gemakkelijk om aan mijn verzoek te voldoen. Het enige wat van u wordt verwacht is een duik in uw oude aantekenboekjes of uw geheugen te nemen. Met een tiental waarnemingen per genootschapslid hebben wij ons doel bereikt en zal u in 2002 worden geconfronteerd met het resultaat. Ik wil u bij voorbaat danken voor uw medewerking.

Ton Lenders, coördinator atlasproject